

σαρώνει τα πάντα στο πέρασμά του και μοιάζει να έρχεται από τα βάθη των αιώνων. Κατανοεί κανείς πώς ένα τέτοιο έργο μπορούσε να έχει πάνω στον Τόμας Μανν αυτή τη σοκαριστική δύναμη που έχουν οι πρώτες συναντήσεις: ο μεγάλος Γερμανός συγγραφέας δεν δίστασε να το παραλληλίσει με τα αριστουργήματα της αρχαίας εποποιίας. Απέχοντας από το να συνεχίσει την αιώνια έριδα ανάμεσα στην ποίηση και την πραγματικότητα, την πράξη και το όνειρο, τη συνείδηση και το πεπρωμένο, ο Νίκος Καζαντζάκης ήξερε να της ξαναδώσει μια ρώμη και μια *rusticité* απείρως ανανεωτικές. Αυτή η παράκαμψη στη χώρα των θεών, αυτή η κεραυνοβόλα παρείσφρηση στην Ελλάδα, της οποίας η ίδια η φτώχεια προδιαθέτει για θαύματα, αντηχεί μοναδικά στη σύγχρονη λογοτεχνία μας, πλησιάζοντας, ταυτόχρονα, τους μεγάλους Ρώσους αφηγητές και τους τραγικούς.»

(Από τη γαλλική έκδοση Nikos Kazantzaki, *Alexis Zorba*, Plon [στη σειρά Feux Croisés], Paris 1962.)

«Ο Καζαντζάκης με την ανάσα του εισήγαγε στην πρόζα του όλους τους θερμούς ανέμους τής Μεσογείου, το φως της, τα χρώματά της, τη θλίψη της. Αλλά, κι αυτό είναι εκπληκτικότερο, δημιούργησε στον Ζορμπά έναν από τους μεγαλύτερους χαρακτήρες τής σύγχρονης μυθοπλασίας. Το μυθιστόρημα αντικατοπτρίζει την Ελληνική ευθυμία στα καλύτερά της. Ο Ζορμπάς, αγνός και ατόφυος στα αισθήματα, φέρνει πανωλεθρία στους καλόγερους, στον λογιοτατισμό και στη ζωή τής παραίτησης. Ο χαρακτήρας του “γράφει” το βιβλίο για τον συγγραφέα του, πλαταίνει την προσωπικότητα του αφηγητή και ψυχαγωγεί σε ένα επίπεδο που μόνον ο Νόρμαν Ντάγκλας, σ’ αυτό το είδος, έχει προσεγγίσει. Για τον γνώστη τής μυθοπλασίας [...], δεν βρίσκουμε λόγια αρκετά αντάξια για να του συστήσουμε το βιβλίο τού κ. Καζαντζάκη, εξαιρετικά μεταφρασμένο [από τον Jonathan Griffin].»

The Times Magazine Supplement

«Μια αναζωογονητική εξόρμηση στις πιο ηλιόλουστες περιοχές τού ανθρώπινου πνεύματος. Εντελώς διαχρονικό...»
New York Times

«Κάθε σελίδα είναι ζωντανή, με ιδέες και ολοκάθαρες εικόνες που έχουν την ακρίβεια και τη συγκεντρωμένη, δονούμενη ποιότητα της ποίησης.»
The New Yorker

«Ο Ζορμπάς κάνει τους ήρωες των περισσότερων έργων μυθοπλασίας να μοιάζουν με μουντά, δυσπεπτικά φαντάσματα...»
Time Magazine